

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, tsvrsmiši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst Din 3.—, večji inzerati petič
 vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
 velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
 LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
 Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
 telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101,
 Račun pri poštnešnem čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

POŽIG RAJHSTAGA PRED SODIŠČEM

Danes se je pričel v Leipzigu najsenzacionalnejši proces zadnje dobe — Obširni ukrepi nemških oblasti, da bi se ne izvedela neprijetna resnica

Leipzig, 21. septembra. Pred senatom četrtega okrožnega sodišča se je pričel danes proces proti požigalcem nemškega državnega zbora. Vse kaže, da bo to

najsenzacionalnejši proces povojne dobe, ne samo zaradi tega, ker gre za požig parlamenta, marveč mnogo bolj zaradi tega, ker prevladuje v inozemstvu splošno prepričanje, da so obtožniki nedolžni in da je bil proces vzporeden samo zaradi tega, da se prikrijejo pravi požigalci.

Razumljivo je, da vlada za proces ogromno zanimanje. V Leipzigu je že večer prispele nad 100 inozemskih novinarjev iz vseh delov sveta. Celo večji japonski listi so poslali v Leipzigu svoje posebne poročevalce. Pa tudi tehnične priprave za ta proces dokazujejo, koliko važnost mu pripisujejo. V palači Vrhovnega sodišča je urejen poseben poštni urad in telefonska centrala, da bi se mogli posli hitreje obavljati. Novinarji, ki bodo pripuščeni k razpravi, bodo mogli direktno iz sodne palače dobiti telefonsko zvezo s svojimi redakcijami in jim dajati poročila. Toda k razpravi bodo pripuščeni samo zanesljivi novinarji, to je oni, ki pišejo prijazno o hitlerjevskem režimu. Vsi, ki bodo pripuščeni k razpravi, pa se morajo razen

tega podvreči še najstrožji kontroli in telesni preiskavi pred vzhodom v sodno palačo. Vstopnice so bile izdane le v zelo omejenem obsegu in to le za posamezne dni, nekaterim pa celo le za nekoliko ur. Vsako

fotografiranje je prepovedano. Le štirim fotografom je ministrstvo za propagando izdalo dovoljenje, da smejo fotografirati proces, toda snimke morajo pred objavo predložiti še poseben cenzuri v propagandnem ministrstvu.

Poleg novinarjev se je zbralo v Leipzigu tudi večje število inozemskih odvetnikov in juristov, med njimi mnogi svetovnega slovesa. Toda niti enemu sodišče ni dovolilo, da bi prevzel zagovornišvo. Vsem obtožencem so postavljeni

uradni zagovorniki. Obtoženci so morali celo podpisati pismene izjave, da ne zahtevajo zasebnih zagovornikov.

Proces bodo oddajali tudi po radiju, toda ne direktno, marveč indirektno. V dvorani bodo potek procesa sprejemali na gramofonske plošče. Samo to, kar bo za narodnosocialistični režim od propagande koristilo, bodo nato z gramofonskih plošč oddajali po radiju, drugo pa bo seveda ostalo med štirimi stenami sodne dvorane, ker tudi

listi ne bodo smeli objaviti ničesar, kar bi ne bilo v skladu z interesi režima. Urejena je tudi posebna kontrola za inozemska telefonska in brzojavna poročila.

Za proces sta postavljena tudi dva to-mača in sicer eden holandski in eden bolgarski.

Vse mesto je v znaku tega procesa. Vsi hoteli so prenapolnjeni, po mestu pa patrolirajo močni oddelki policije in hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Vsakdo, ki je le količkaj sumljiv, mora kratko malo v zapor. Po vsej priki bo

trajal proces več tednov.

Obtožnica sama obsega 38 zvezkov in bo čitanje trajalo dva dni. Na proces je pozvanih 120 prič, toda zagovorniki so predlagali še nadaljnjih 100 razbremenilnih prič.

Obtoženi so:

Maurius van der Lübe, zidarski delavec;

Ernest Torgler, bivši komunistični poslanec;

Georgij Dimitrov, bolgarski književnik;

Vasilije Tanev, mizarski pomočnik;

Blagoje Popov, student.

Prvi obtoženec je holandski državljani, eden je Nemec, ostali trije pa Bolgari.

Zahvala Poljakov

Ljubljana, 21. septembra. AA. Gospod ban dravske banovine dr. Drago Marušić je prejel tole brzojavko:

Izvolite, g. ban, sprejeti izraze naše globoke in iskrene hvaležnosti za priložni sprejem, ki nam je bil na viden način prirejen pri prihodu v belo Ljubljano, kakor po vsej vaši lepi banovini. — V imenu poljske delegacije: Makovski.

Ljubljana, 21. septembra. AA. Podpredsednik senata g. dr. Novak je prejel tole brzojavko:

Ko zapuščamo vašo drago in prijateljsko zemljo, čutim prijetno dolžnost, da vam pošljem, dragi tovariš, našo najlepšo zahvalo za vse, kar ste storili za tako veličasten sprejem poljske parlamentarne delegacije v beli Ljubljani in v drugih vaših divnih krajih. Bogutski.

Dar Poljakov za ljubljanske revne otroke

Ljubljana, 21. septembra. AA. Podpredsednik poljskega senata g. Bogutski je izročil podpredsedniku našega senata g. dr. Novaku 4000 Din za revne ljubljanske otroke v roke g. župana.

Odhod zunanjega ministra v Sinajo

Beograd, 21. septembra. Z večernim brzojavkom odpotuje zunanj minister g. Boško Jevtić s svojim ožjim spremstvom v Sinajo na konferenco zunanjih ministrov Male antante. Konferenca bo trajala samo en dan, in sicer 23. t. m., nakar se bo minister Jevtić tkoj vrnil v Beograd in nadaljeval še istega dne potovanje v Zenevo na zasedanje Društva narodov. Za časa njegove odsotnosti ga bo zastopal minister g. dr. Kramer. Drevi odpotuje tudi naš pariški poslanik dr. Spalajković nazaj v Pariz. V Beogradu se je mudil nekaj dni po službenih opravkih.

Praga, 21. septembra. AA. ČTK poroča: Zunanji minister dr. Beneš je sredi odgovorov v Topolicijsko, kjer se nahaja predsednik republike Masaryk na odhodu. Od tod bo dr. Beneš odpotoval v Sinajo.

Himna Društva narodov
 Zeneva, 21. septembra. 6. O priliki naše pred otvoritvijo plenarnega zasedanja Društva narodov, se bo prvič izvajala himna Društva narodov, ki jo je skomponiral dunajski skladatelj Alwin.

LJUBLJANSKA BORZA.
 Devize: Amsterdam 2307.63—2318.90, Berlin 1363.47—1374.27, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35—1113.85, London 177.30—178.90, New York 3674.94—3703.20, Pariz 223.82—224.94, Praga 169.56—170.42, Trst 300.24—302.64 (premitja 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.80.
 INOZEMSKA BORZA.
 Curih: Pariz 20.1950, London 16.03, New York 334, Bruselj 72, Milan 27.13, Madrid 43.10, Amsterdam 208.20, Berlin 123.20, Dunaj 57.25, Praga 15.30, Varšava 57.70, Bukarešta 3.08.

Dollfussov prevrat v Avstriji

V popolni tajnosti je ponoči sestavil „vlado osebnosti“ z ojačenim vplivom Heimwehra in monarhistov

Dunaj, 21. septembra. Kljub temu, da se je že par dni govorilo o izpremembah v avstrijski vladi, je kancelar Dollfuss v pretekli noči docela nepričakovano izvedel reformo in sestavil neke vrste diktaturo, ki jo naziva vlado osebnosti. Iz vlade so izpadli Landbundovci, pojačal pa se je vpliv Heimwehra in monarhistov, iz česar sledi, da se je dr. Dollfuss odločil za uvedbo fašističnega režima. Nova vlada je sestavljena takole:

Zvezni kancelar, zunanje ministrstvo, kmetijsko ministrstvo in vsa izvršna oblast, to je vojsko, policijo in orožništvo: dr. Dollfuss.

Podkancelar: major Fey.
 Ministrstvo soc. politike: Schmitz.
 Ministrstvo pravde in prosvete: Schuschnigg,
 trgovina in promet: Stockinger,
 finance: dr. Buresch.

državni tajnik za narodno obrambo: generaloberst knez Schönburg-Hartenstein,

državni tajnik za kmetijstvo: dr. Gleisner,

državni tajnik za javno varnost: državni svetnik Karwinsky,

državni tajnik v ministrstvu pravde: dr. Glas (svoječasno sodnik v Ptuj),

ministrstvo za delo: Neustädter-Stürmer,

minister po paragraf 78 ustave (notranje zadeve): dr. Körber,

minister za ustavo in upravo: dr. Ender.

Sestava nove vlade je izzvala v vseh političnih krogih največje presenečenje zlasti še, ker je bila izvršena tudi brez vednosti vodstva krščansko-socialne stranke.

Mesec dni zračne pošte

Zračni promet je prinesel veselje in korist tudi našim filatelistom

Ljubljana, 21. septembra.

Danes je mesec dni, kar se je na našem letališču prvič dvignil potniški avion »Potez« in ponesel prvokrat potnike iz Ljubljane v Zagreb. Seboj je letalo imelo tudi pošto, ki smo jo torej pred mesecem prvokrat poslali iz Ljubljane po vsem svetu po zraku.

Za otvoritev aerodroma in za prvi let iz Ljubljane v Zagreb je ministrstvo prometa dovolilo tudi dva posebna žiga, ki je bila z njima žigosana vsaka poštna pošiljka. Že prej smo imeli trioglat dnevni poštni žig, ki je glavna ljubljanska pošta z njim obliterirala vse znamke na vseh za zračni promet namenjenih pošiljkah, obenem je pa vse take pošiljke označevala in jih še označuje z listkom modre barve, ki je podoben listku, s kakršnimi so opremljena priporočila pisma v vsej državi. Za zračno pošto je po drugih krajih države na modrem listku napis »Par Avion«, edino na ljubljanskih listkih za letalsko pošto je pa tudi slovenski napis, in sicer zgoraj »Z avionom«, spodaj pa »Par Avion«. Tudi dnevni žig je v Ljubljani na znamke pritisnjen z modro barvo, an drugih poštah je pa ta žig na-

tako lep in ker je s prvim avionom v Zagreb odletelo le blizu 5000 pošilk, so pošiljke, opremljene z obema žigoma, dobile med filatelisti prav visoko ceno. Pri tem moramo omeniti, da imamo med filatelisti tudi take zbiralce, ki zbirajo samo zračno pošto.

Ali še večjo redkost je letalska pošta dala filatelistom med tem časom, namreč dopisnice in pisma, ki so letele dne 1. septembra s prvim letalom na Sušak ali pa še istega dne s prvim letalom, ki je priletelo s Sušaka v Ljubljano. Pošiljke iz Ljubljane na Sušak so žigosane z dnevnim žigom 31. avgusta, ko so bile oddane in pa s avijonskim žigom Sušak z datumom 1. septembra, ko so jutraj prispele na Sušak. Ljubljanski žig je moder, sušaki pa črn, razen tega imajo pa vse pošiljke tudi ljubljanski listek z napisom »Z avionom«. Na prvi polet s Sušaka v Ljubljano pa spominja na znamenit črni sušaki žig z datumom 1. septembra, modri listek z napisom »Par avion« in pa modri ljubljanski žig z datumom 1. IX. Tako pošiljka prvega poleta iz Ljubljane na Sušak, kakor tudi pošiljka s Sušaka v Ljubljano ni več kakor po 30 do 35 komadov in so zato za zbiralce žigov največja redkost.

Vrhnika počastila septemberske žrtve

Sinodi so nacionalna društva na Vrhniku pod vodstvom Sokola in Narodne odbrane priredila v šolski telovadnici lepo spominjsko svečanost v počastitev septembrskih žrtv. V telovadnici, ki je bila okusno okrašena z zelenjem, je bil na pročelju datum 20. IX. 1908, obdan z državno trobojko in črnim florum. Na svečanost se je zbralo par sto ljudi. Otvoril jo je šolski upravitelj g. Završnik, nakar je dr. Cepuder iz Ljubljane v daljšem govoru orisal pomen takratne nacionalne borbe in naglasil, da narod, ki nima svojih žrtv, ni narod. Prve nacionalne žrtve smo Slovenci doprinesli leta 1908, a tem žrtvam so sledile nato še druge žrtve. Koroška in Primorje dokazuje, da napram naši rasi kulturno nasilje ne zaleže nič, pač pa fizično. Tam, kjer se izvaja nad našim življenjem kulturno nasilje, nimamo mučenikov in zato je tam nacionalni odpor tudi mnogo bolj mlačen. Tam, kjer smo morali do- prinesiti žrtve, tam se nam za našo raso ni treba bati. Kajti tam je postala odpor- na ter se bo ohranila kljub vsemu nasilju. Toda iz teh žrtv moramo izvajati tudi posledice, a to je samo eno: delajmo, da bo Jugoslavija velika in močna. Zrevolu- cionirajmo mladino, dajmo ji možnost, da spozna našo prošlost ne samo tam, kjer je svetla, nego tudi tam, kjer je žalostna. Samo na ta način bo mladina postala bor- bena in sposobna, da prevzame naš nacio- nalni program, ne ozi pasivni, nego ak- tivni. Govornik je šel za svoja izvajanja navdušeno pritrjevanje, nakar je vsa dvo- rana zapela himno, s čimer je bila lepa svečanost zaključena.

Konec nemških dežel

Z upravo reformo bodo ukinjene vse dosedanje nemške dežele, zedinjena Nemčija pa razdeljena na 37 provinc

Berlin, 20. septembra. AA. Bavarski prosvetni minister je imel govor, v katerem je med drugim poudaril da pojde politična in upravna reforma Nemčije, kakor si jo je zasnoval Hitler, tako daleč, da se bodo posamezne nemške dežele popolnoma ukinile.

Führerjeva voja, jo nadaljeval mi- nister, je, da ne sme biti v bodoče v Nemčiji ne deželnih ne plemenskih me- ja. Politična struktura zedinjene Nem- čije bo temeljila na 37 provincah, ka- terih glavna mesta bodo imela tisti po- men, kakor ga imajo danes sedeži vlad.

komunizmu, ki beleži v Turčiji velik na- predek.

Letalska nesreča v Inomostu
 Inomost, 21. septembra. 6. Na tukaj- šnjem letališču se je večeraj ponesrečilo potniško letalo »A II«. Pri pristajanju je iz neznanega vzroka treščilo na zemljo ter se popolnoma razbilo. K sreči v letalu ni bilo potnikov. Pilot je bil lažje, njegov spremljevalec pa hučo ranjen.

Tudi Turčija zahteva povečanje svoje armade

Pariz, 21. septembra. s. Po vesti, ki jo je objavil »Matine«, namerava turška dele- gacija pri Društvu narodov predlagati, da sme Turčija zvišati svojo vojsko po vzgledu Avstrije. V podporo svojega predloga bodo turški delegati opozarjali na to, da seda- nja vojska ne zadošča več za borbo proti

Na rokah mi je umrl brat...

Kaj pripoveduje Franc Adamič o smrti svojega brata Ivana

Škofja Loka, 20. septembra. Prijazno je sprejel davčni nadzornik v Škofji Loki g. Franc Adamič. V tigar naročju je umrl pred 25 leti njegov brat Ivan, vašega poročevalca in mu opisal smrt svojega brata po spominih, ki niso bili objavljeni še nikjer.

Kakor iz Golgothe življenja posebej iztrgani se mi zde oni dnevi, ko mi je umiral v naročju brat Ivan, nadebudni, mnogo obetajoči fant, napolnjen s smrtjo, ljubljenec naše družine. Čeprav je od tedaj preteklo polnih 25 let, mi je vendar spomin na one strašne dneve še vedno čist in jasen, kakor bi bilo danes...

V naši družini je bil strog red. Otroci se nismo smeli potikati po mestu, vsak prosti čas nam je bil natanko odmerjen. Tisto neresno nedeljo popoldne smo bili doma štirje. Sestra Tončka, brata Arnost, Ivanček in jaz, ki sem bil najstarejši med njimi. Bila je taka navada, da smo se vrnili vsako nedeljo takoj po krščanskem nauku domov in smo ostali potem vse popoldne pod krovom svoje domače hiše. Tudi 20. september ni bil izjema. Ivan je omenjenega dne še nekoliko doma poležal, potem je pa prošil, če bi smel v mesto s Pirčevim žanetom, da bi ne hodil sam... Obiskat bi šel svojega šolskega prijatelja, ki je stanoval v drugem nadstropju Mayerjeve hiše, s pogledom na Pogačarjev trg. Mati je le s pridržkom dovolila, da je odšel Ivan od doma, kakor da bi bilo njeno srce sušilo, da ga ne bo nikoli več videla živga. Dogovorjeno je bilo sprito burnih dni tako, da bi mu šel jaz okoli osme ure naproti, potem pa bi se oba hitro vrnila domov.

V dogovorjenem času sem res krenil preko Sv. Petra ceste in Zmajskega mostu na Pogačarjev trg ter prišel pred vrata Mayerjeve hiše dobrih 15 minut čez 20. uro. Med tem je prišel iz hiše brat Ivan. »Ali si vse opravil?« sem ga vprašal in že sva se zapletla v vsakdanji pogovor, ne da bi slutila, kaj naju čaka. Pripomnil sem se, da se požuriva domov. Brat Ivan se me je oprijel za desnico in tako sva hotela proti Sv. Petru. Prispela sva na vogal sadnega trga, odkoder je bil že mogoč pogled na franciškanski most in Ljubljaničino nabrežje. Tedaj sva začela iznenada trobenjavati. Tedaj sva začela iznenada trobenjavati. Tedaj sva začela iznenada trobenjavati.

»Tako je torej bilo v septembrskih dneh, ki so vtisnili svoj neizbrisni pečat nam vsem v družini. Se to naj povem: Ko sem bil premeščen v Škofjo Loko, je bil oče pokojnega Lunda, Gašper, davčni sluga pri upravi v Škofji Loki, baš upokojen. Našel je počitek, ki mu ga zrela življenjska doba, kot odločnemu nacionalistu, ni dala.

»Francelj, zadet sem«
Malo se je opotekel, obrnil se je nazaj in omahnil. Toda le za trenutek, kajti takoj se je pognal proti Mayerjevi hiši nazaj in zbežal do vhodnih vrat. Hitel sem za njim.

»Pusti, pusti, nikar mami ne povej«
so bile njegove prve besede, ko sem ga prijel za ranjeno roko in se vlekli z njim do sedanje Miklavčeve trgovine v Medardovi ulici. Tu je nesrečni brat nenadoma klecnil in predno sem mu mogel pomagati, je vprico mene omahnil in se zgrudil na tla. Bil sem seveda ves iz sebe, potrt in preplašen, da sam nisem vedel, kako naj si pomagam. Komaj sem dvignil uboga Ivana na noge in kolikor so mi moči dopuščale, sva hitela, tesno oprta drug na drugega, proti Škofiji. Pa nisva prišla daleč. Pred škofijsko palačo, med drugim in tretjim oknom, je brat ponovno omagal in padel. Z grozo v srcu sem opazil, da mu pojemajo moči in da je rana težka, čeprav niti dobro vedel nisem, kje ga je krogla pogodila. Nehote sem začel klicati na ves glas:

»na pomoč, na pomoč!«

Na moje obupne klice sta prihitela učitelj Mirko Govekar in še nekdo, katerega imena nisem mogel ugotoviti. Sklonjenega Ivana smo šele tedaj pregledali. Sledilo mu mu suknjič in pokazala se je kri, tekoča iz rane. Strel je zadel brata od zadaj v zgornji del roke tako, da mu je presekalo žilo aorto in izstopilo, ne da bi količkaj ranil kost. Težko ranjenemu sva skušala z učiteljem Govekarjem ustaviti kri. Z vso silo sva prišla za njegovo roko, vsak od ene strani. Tako smo se plazili do gostilne pri Kolovratu, kjer smo položili Ivana na tla, da je ležal vzdolž veže, noge je imel še na pragu, telo pa v hiši. Njega smo položili na levo stran, Lander, ki smo ga našli že mrtvega, je pa ležal na desnici prav tako. Zenske se skušale na vse mogoče načine spraviti Ivana, ki je med tem že popolnoma obnemogel, k življenju. Toda vse prizadevanje je bilo zaman. Vse polivanje z vodo ni nič zaleglo. Ivan je vprico nas umiral, ne da bi mu mogli pomagati. Pač, prišel je mimo polkovni zdravnik dr. Trenkler, ki sem ga poznal. Lepo sem ga prosil, naj ubogemu bratu pomaga. Pa ni. Ne vem, zakaj ne. Morda ni hotel ali pa ni smel in se je zanimal le za morebitne vojaške ranjence. Nekaj nerazumljivega je zamrmral in odšel naprej. Od nekod je prihitel ta čas veroučitelj Jerše in podelil umirajočemu zadnjo popotnico, potem pa je že prišel reševalni voz. Ivana, ki smo ga medtem venomer držali za roko, smo naložili v voz tako, da smo zlezli vanj vsi trije. Midva z Govekarjem nikakor nisva hotela izpustiti rane, v dobri veri, da bova rešila Ivana.

Čim smo prispeli v Mestni dom, smo položili Ivana na posteljo in ga čuvali vse do tedaj, da je prišel zdravnik dr. Krajec, da ga pregleda.

Rano smo tedaj izpustili, izbuljenih oči nas je Ivan še enkrat pogledal in njegove ustne so onemlele... Še par vzdihov in pred seboj smo imeli mrtvega... V mojih rokah je izdihnil Ivan, 15-letni mladenič, ki ni prišel demonstrirat, ugasnil je v zornih letih moj brat...

Strašno dogodka se v prvem trenutku niti prav nisem mogel zavedati, nepojmljivo in nerazumljivo mi je bilo, da je ta fant res mrtve, zadet od vojaške krogle...

Z močno orožniško eskorto smo prepejali njegove zemске ostanke na pokopališče k sv. Kristofu, hotel pa sem med tem tudi na magistrat, da dobim dovoljenje za dostop h krsti, kar je bilo sicer brezpogojno strogo zabranjeno. Takratnega ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja sem našel na magistratnem stopnišču. Miril je ljudi in jih nagovarjal k razodolitosti. Ko sem se mu predstavil, je moj prošnji takoj ustrelel. Še ponoči je bilo izdano od strani policijskega predstojnika Robida naslednje dovoljenje:

»Na odredbo in priporočilo g. župana Ivana Hribarja prosim polagatelj tega lista,

g. Fran Adamič, da bi smel usmrtnega brata g. Ivana Adamiča v mrtvašnici pri sv. Kristofu preobleči dotlej, da se truplo istega sodnijsko pregleda.«

Vsebinsko to »dovoljenje« najprej izpričuje, kolika razburjenost je vladala v vseh krogih prebivalstva, ki smrtnih žrtev niti od daleč ni pričakovalo. S tem listom, katerega original shrano hranim, sem imel pravo pot skozi kordone orožnikov in stražnikov, ki so stražili truplo mojega pokojnega brata.

Še eno gorje me je čakalo...

Ko sem po opravljenih poslih prišel pozno v noč domov, je bilo zbranih pri nas precej ljudi. Bil sem trdno prepričan, da je uboga mama o tragični smrti sina že točno poučena. Pa ni bila. Nisem se dobro stopil v soto, ko se je oglasila in me vprašala vsa v skrbih:

»Francelj, kaj je z Ivanom?«

»Pravkar smo ga prepeljali v mrtvašnico,« se je glasil moj, morda nekoliko nepredvidni odgovor. Boječ in plašni pogledi naokoli stoječih so me osupnili, toda že je bila v ospredju materina bol... Zaplakala je njena duša, po licih so ji pritekale solze, debele... grenke... in zgrudila se je ob prestrašni novici...

Besede v hiši so umolkile, vsem je ležalo kakor kamen na srcu...

V naši hiši je zagospodarila smrt...

Še danes po tolikih letih sem trdno prepričan, da je bil naš Ivan najnedolžnejša žrtev onih dni. Jaz sem bil prišel baš od vojakov, in kakor presojam, je bil dobro merjen strel namenjen meni, a je zgrešil svoj cilj in udaril v mladi cvet. Čemu naj bi streljal takorekoč otroka, ko sem šel poleg njega jaz, ki sem bil večji, krepkejši in širši... Toda usoda je hotela drugače. Tudi nisem slišal nobene salve, pač pa vrsto zaporednih strelkov, ki so bili dobro merjeni. Vojaki 27. pešpolka so morali streljati v naše ljudi z zadovoljstvom, ki je kaj več, nego samo povelje...

Tako je torej bilo v septembrskih dneh, ki so vtisnili svoj neizbrisni pečat nam vsem v družini.

Se to naj povem: Ko sem bil premeščen v Škofjo Loko, je bil oče pokojnega Lunda, Gašper, davčni sluga pri upravi v Škofji Loki, baš upokojen. Našel je počitek, ki mu ga zrela življenjska doba, kot odločnemu nacionalistu, ni dala.

Znameniti film češkega režiserja Machatega

EKSTAZA

V glavnih vlogah

ZVONIMIR ROGOZ

Heda Kiesler, Aribert Mog

Predstave ob 4., 1/8. in 1/10. uri

Dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni tehnik

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Gospodarsko zborovanje v Črnomlju

Črnomelj, 20. septembra.

V nedeljo je v tukajšnji osnovni šoli sklical agilni predsednik Črnomeljske podružnice Sadržarskega in vinarskega društva, šolski upravitelj g. Ciril Vizjak važen gospodarski sestanek, ki so se ga udeležili člani SIVD, predstavniki naših podružnic Kmetijske družbe in naši vrli sadjarji iz skoraj vseh krajev našega sreza.

Položaj sadjarstva sta v izčrpnih govorih opisala glede na razmere v našem srezu predsednik SIVD in sreski kmetijski referent, ki je istočasno razvil tudi načrt in smernice za tozadevno delo v bližnji bodočnosti, da bi se ta važna gospodarska panoga povzdignila in v svrhu čim uspešnejše organizacije prodaje sadja in grozdja. Zlasti je poudaril potrebo, da bi belokranjsko sadjarstvo že vendar enkrat krenilo s mrtve točke, ker so le redko kje dani tako ugodni pogoji za uspešen razvoj in rentabilnost, kakor ravno v Beli Krajini. Izvedljive predloge so nasvetovali tudi gg. Banovec, Springer, Gerzin in dr. Zborovalci so končno sklenili takoj storiti vse, da bi bil omogočen prvi začetek organizirane prodaje sadja brez prekupčevalcev še v tej sezoni, enako pa je bilo urejeno tudi vse potrebno v zadevi propagandnega tedna za konzum sadja in grozdja, ki se bo vršil od 2. do 8. oktobra.

Zborovanje, ki je bilo potrebno in koristno, bo gotovo rodilo sčasoma lepe uspehe, dasi glede na doslej zanemarljive razmere v prvem času morda le skromnejše.

V zadevi organizacije prodaje sadja se je v raznih krajih Bele Krajine mudil te dni tudi glavni tajnik Kmetijske družbe iz Ljubljane g. Kafol. V ponedeljek 18. t. n. je obiskal tudi Črnomelj in si v družbi s tukajšnjim sreskim kmetijskim referentom g. Stoklasom ogledal nekatere sadjarske kolišče. Urejena so bila nekatere neodločljiva vprašanja v zadevi izvoza sadja iz Bele Krajine.

V splošnem letošnje leto ni bilo v našem srezu baš ugodno za sadjarstvo. Kljub temu pa bodo nekateri sadjarji imeli pre-

cejšnje količine lepega sadja za prodajo. Ker pa se večinoma zgodi, da v pravem času sadjarji ne vedo za kupce, ti pa ne za sadjarje posebno glede na razpoložljive količine sadja, bo letos srečno načelstvo s sodelovanjem sreskega kmetijskega odbora, Kmetijske družbe in ljubljanskega društva »Bela Krajina« šlo na roko vsem, da bi bil letos organiziran prvi poizkus prodaje sadja iz Bele Krajine v večjem obsegu, katerega akcija zasluži največjo pohvalo, sadjarji pa naj bi se le na njo obračali za svete.

Kongres slovanskih hranilnic

Krakovo, 19. septembra.

V Krakovu je bil v ponedeljek svečano odprt prvi kongres slovanskih hranilnic. Hranilniško dravske banovine zastopa na kongresu njen ravnatelj g. dr. Mirko Božič, ljubljansko Mestno hranilnico pa g. dr. Jože Bohinjc. Kongresa se udeležuje okrog 500 delegatov poljskih, češkoslovanskih in jugoslovanskih hranilnic. Češkoslovanskih delegatov je 120. Poljski finančni minister Zawadzki je v pozdravnem govoru med drugim izjavil, da kongres dokazuje, da si slovanske države prizadevajo ne samo urečiti svoje kulturne in gospodarske zadeve, temveč tudi navezati med seboj tesnejše gospodarske stike. Slovanski narodi in njihove vlade so znali premagati posledice svetovne gospodarske krize, trajajoče že tri leta, ter očuvati svojo socialno in gospodarsko strukturo. Minister je opozarjal na velik gospodarski pomen komunalnih hranilnic in še posebej omenil, kako izdatno so se češkoslovanske hranilnice udeležile podpisovanja posojila dela.

V imenu poljske vlade je pozdravil kongres pomočnik notranjega ministra Korzak, za njim pa župan mesta Krakova. Sledilo so drugi pozdravni govori in vsi govorniki so naglašali veliko važnost gospodarskega in političnega sodelovanja slovanskih držav. Potem so bile poslane pozdravne brožavke prezidentu poljske republike, predsedniku Masaryku, jugoslovanskemu kralju Aleksandru in poljskemu ministrskemu predsedniku. Na prvi plenarni seji so bili prečtani referati o položaju in razvoju hranilnic v slovanskih državah in njihovem pomenu za narodno gospodarstvo. Zvečer je bil prirejen v dvorani Starega gledališča udeležencem kongresa svečan banket.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Cetrtek, 21.: Sonata strahov. Premijera.

Red Cetrtek.

Petek, 22.: Zaprt.

Sobota, 23.: Pohujšanje v dolni šentflorjanski. Red B.

Nedelja, 24.: Komedijska zmešnjav. Izven.

Opozarjamo na premijero Strindbergove »Sonate strahov«, ki se vprizori nocoj ob 20. uri prvič na slovenskem odru.

V tem delu se predstavi Strindberg gledalcu od popolnoma nove strani. Prevod in režija so delo režiserja C. Debeveca. Sodelujejo pa gospe Marija Vera, Boltarjeva, Rakarjeva, Medvedova, Slavčeva, Kukčeva in gg. Skrbinec, Debevec, Kralj, Potokar, Plut, Jerman in Sancin. Predstava se vrši za stalni abonma Cetrtek.

Prva repriza Cankarjeve farse »Pohujšanje v dolni šentflorjanski« v režiji g. hruf. Šesta, je v soboto dne 23. t. m. za red B. Premijera, ki je doživela popoln uspeh glede igre, režije in inscenacije, je pokazala, kako priljubljeno delo je to našemu občinstvu. Neabonirani sedeži so na razpolago pri dnevni blagajni v opernem gledališču, telefon 22-31.

Interesno z dežele, ki hočejo posetiti v nedeljo 24. t. m. narodno gledališče v Ljubljani, opozarjamo, da se igra v drami Shakespearov »Komedijska zmešnjav«, v operi pa opereta »Jim in Jil«. Za obe predstavi se lahko rezervira sedeže pri dnevni blagajni v operi.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 23.: Pijava dama. Premijera. Izv. Nedelja, 24.: Jim in Jil, opereta. Izven.

Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Zaprt.

Otvoritev operne sezone Po predledku skoraj desetih let otvori opera letošnje sezono s Čajkovskega opero »Pijava dama«. Tekst opere je na novo preveden in delo popolnoma na novo našitveno in inscenirano z vsemi pridobitvami moderne opera. Muzikalno vodstvo je v rokah ravnatelja Poliča, režiserski del pa v rokah prof. Šesta. Brez dvoma bo »Pijava dama« v tej obliki tudi za ljubljano muzikalno dogodek in preverjeni smo, da bo občinstvo z ozirom na otvoritev nove delovne dobe, napolnilo opero do zadnjega kotička. Predstava bo izven abonmana. Občinstvo naprošamo, da kupi vstopnice že v predprodaji.

Iz Metlike

— Prestolonaslednikov rojstni dan so tudi pri nas praznovali zelo svečano. Zvečer je mestna godba priredila koncert. Sokol je imel svečano sejo, na kateri sta govorila starosta Dako Makar in prosvetar Joško Zalar, ki sta se spomenila tudi bazožskih žrtev. Mladini je bila prirejena zakuska, nakar se je razvila prav prirska zabava.

Velike število letoviščarjev v letošnji sezoni nam je dokazalo, da ni bilo dela za propagando Bele Krajine zamenjati. Letos smo jih imeli prvič in je kljub temu število doseglo 100. Vsi so bili izredno zadovoljni z lepoto naših krajev in enako z izredno nizkimi cenami. Hvaležna naloga našega Turjskega prometnega društva za prihodnje leto bi bila, da vodi evidenco o številu letoviščarjev, predvsem pa uredi sprehajališče ob cesti od kolodvora v mesto in druga dva parka, kar bi precej poplačalo zunanost našega mesta.

Premestitve. Na šolo v Drage, občina Radatovci, je začasno dodeljena učiteljica gđ. Miklavčič Pavlina, ki je doslej službovala v suhorski šoli, na metliško šolo pa sta začasno dodeljeni učiteljici gđ. Wiedenig Avgusta iz šole v Dragah in Dimovič Novak Milena iz radoviške šole, kjer se zaradi popravil začasno pouk ne vrši.

— Za uradniškega pripravnika pri

gozdni upravi v Metliki je imenovan g. Josip Vodopivec, doslej uradniški pripravnik gozdarske šole v Mariboru. Delj časa pa je med nami še tudi naš novi postaje-načelnik g. Albert Golob, ki bo gotovo, kakor njegov prednik g. Vižintin, posvečal pozornost Metliki in v drugi deli dela za njen napredek. Tu ponovno poudarjamo potrebo elektrifikacije naše postaje, kar bi ne bilo združeno z velikimi stroški, ker gre vod mimo same postaje in je cesta pred njo razsvetljena z električnimi žarnicami, postaja pa s petrolejkami, kar je pač čudno.

— Sadjarski tečaj, ki jih je s pomočjo banske uprave nameravala pri nas prirediti ljubljanska zadruga »Belokranjska klet« od 16. do 23. t. m. so zaradi težkega udarca, ki je zadel z letalsko nesrečo predavatelja nadzornika g. Streklja, odgojeni za nedoločen čas.

— Šola na Radovcih, ki so jo že precej časa popravljali in dogradili še nove stanovanjske prostore, je že pod streho in zdaj izvršujejo še notranja dela. Radovica bo s tem pridobila lepe šolske prostore, učitelji pa primerna stanovanja.

— Volilna imenika za volitve v Delavsko zbornico in za občinske volitve sta že razpisana in se sprejemajo reklamacije. Ker je rok kratek, naj vsak, ki misli, da je upravičen reklamirati, to čim preje stori.

Iz Škofje Loke

— Za trboveljske brezposelne je bil odposlan te dni nov zaboj perila in obleke. Blago je bilo z dobrohotnim razumevanjem meščanov zbrano zelo hitro. Akcijo vodi Rdeči križ, ki bo nadaljeval z zbiranjem pripelkov še v Štari Loki in na Trati.

— Pred dvojnimi volitvami. V nedeljo dne 8. oktobra bodo volitve za Delavsko zbornico. Škofja Loka ima svoje volilno okrožje. Nedeljo pozneje pa bodo odločali škofjeljski volilci o sestavi nove občinske uprave. V volilnem imeniku je zaenkrat vpisanih 471 upravičencev, kar pa ni končno število, ker se utegne do 27. septembra izpremeniti. Takrat namreč konča reklamacijski rok.

— Za pospeševanje sadjarstva. Ker postaja sadjarstvo čedalje važnejša panoga v kmetijstvu, je zelo umestno, da se posveti tej panogi narodnega gospodarstva vsa pozornost. Sreško načelstvo v Kranju je oskrbelo posebne opazovalne pole, na katere bodo beležili zanimanci svoja izkustva s poedinimi vrstami jabolk, hrušk in češkelj iz sadnega izobra. Pozornost se bo posvečala nadalje orehovim drevesom glede njihove odpornosti proti zimskim in pomladanskim pozebam in glede lastnosti plodu. Koristna je evidenca odličnih matičnih dreves, ki nam bodo dajala dobre cepiče. V ta namen se bodo izpolnjevali posebni obrazci za izkaz elitnih matičnih dreves. Tozadevna poročila bo zbiralo načelstvo vsako leto do 15. novembra. Akcija bo k napredku sadjarstva brez dvoma mnogo pripomogla.

— Sokolska tombola. Škofjeljski Sokol priredi v nedeljo 24. t. m. na Mestnem trgu tombolo, za katero je med meščanstvom zelo veliko zanimanje. To pa predvsem zaradi tega, ker bodo dobitki res nekaj lepega. Od 14. do 15. bo na Mestnem trgu promenadni koncert. Glavni dobitki, poleg drugih, so krava mlekarica, šivalni stroj, moško kolo, Lubasova harmonika, kuhinjska oprema, foto-aparat, 50 kg sladkorja, vreča moke, 30 metrov platna, par odev in mnogo petoric in trojic. Vabimo!

— Zelenjadni trg je bil v soboto izredno dobro založen. Od župne cerkve sv. Jakoba in prav do Mestnega trga so razpostavili prodajalci obilico vsakovrstne zelenjave, sadja in poljskih pridelkov, ki so jih meščani še kar s pridom kupovali. Značilno pri vsej stvari je pa vendarle, da so cene v splošnem na ljubljanskem trgu nižje od naših. Na zelenjadni trg prihajajo ponajveč okoličani iz zgornjega dela staro-loške občine.

— Tatvina sadja. V eni preteklih noči se je vthotopil na vrt šolskega upravitelja v Žabnici neznan rokomah in je temeljito obral nekatera sadna drevesa. G. Dragu Kavčiču je odnesel skoro 10 kg hrušk-maslenk. Škoda sicer ni velika, za razpoložene ljudi je pa tatvina vendarle značilna.

Film »Ekstaza«

Ljubljana, 21. septembra.

Vsi pridejo na vrsto. Tako bi lahko rekli o gledaliških igralcih, ki se po vrsti samo začasno ali pa tudi trajno selijo k filmu. Če je ubral pot celo slavni šajkapi, zakaj bi ne ne manj slavni, toda enako hrenepeti po uspehih, seveda pa tudi po stanu primerni eksistenci. Tudi naš Rogoz je prišel na filmsko platno. Deloma njegov prvi nastop v filmu, deloma pa naslov filma samega in nekoliko preglasna reklama zanj je privabila že k prvim predstavam večerj toliko občinstva, da je bila dvorana Kina Maticice polna. In nič ne dvomimo, da bo film do konca vzbujal v Ljubljani zašluseno pozornost.

Film »Ekstaza« je prvo filmsko delo v našem kinu, ki nam kaže čisto nova pota režije. Režiser Machaty je ustvaril delo, ki mu dela čast. V harmonično celoto je povezal človekovo notranjost s poljavi in naravi tako, da skupaj žive, trpe in uživajo. Načel je najklokljivejši problem, seksualno izživiljanje, najmočnejši, a tudi najkhrkejši; akord našega življenja. Kaj čuda torej, da so mnogi naostriili uho in oko, češ, to bo pa nekaj pohujšivega, pregrešnega. Toda če odštejemo dva tri prizorčke, ki bi pa tudi ne smeli motiti očesa, saj so čisto človeški in razumljivi, moramo priznati, da je film »Ekstaza« verna slika ljudi in njihovega sožitja, kakor jih srečavamo na vsakem koraku. So na svetu temperamenti in so hladni ljudje. Eni se izživiljajo bolj telesno, erotično na račun svoje notranjosti, drugi žive intenzivno duhovno življenje in ne popuste telesu nikoli vajeiti. In smešno je misliti, da bi mogli iz hladnega človeka napraviti temperamentnega ali narobe. Kakor si ustvarjen, tak si in ostaneš.

In skoraj neizbežni konflikt med hladnim in temperamentnim človekom, ki sta se hotela združiti v skupno, bolj telesno nego duhovno izživiljanje, obravnava film »Ekstaza«. Je torej eden onih v filmski umetnosti bolj redkih pojavov, ki posegajo globoko v človekovo duševnost in nam

prikazujejo njene peripetije. Kdor to filmsko delo prav razume, ga bo znal brez predsodkov tudi prav oceniti. Zasluži pa kot rečeno našo pozornost in polni meri.

O Rogozovi igri v filmu bi bilo pa odveč govoriti, saj ga poznamo dobro z gledališkega odra. Lahko samo rečemo, da je prišla njegova globoka umetnost v filmu še bolj do veljave in izraza, čeprav izpregovori ves čas le nekaj besed. Sicer je pa »Ekstaza« film, ki v njem dialogi človeka skoraj motijo. Zato je prav, da jih je tako malo.

Beležnica

Koledar.

Danes: Četrtek 21. septembra katoličani: Matej, Blagoslav, pravoslavni 8. septembra.

Današnje prireditve.

Kino Matica: Ekstaza.

Kino Ideal: V dvoje je lepše.

Kino Šiška: Tajinstvena vrata.

Dežurne lekarne.

Danes: Mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20 in Trnkoczy, Mestni trg 4.

Izpod sita in rešeta

Včeraj smo obhajali 25letnico septembrskih dogodkov in smrti Lunda in Adamiča, ki sta tam za stolnico po nedolžnem prelila svojo kri za našo stvar. Prav za prav smo ta zgodovinski dogodek obhajali že v soboto in nedeljo, ker je bilo za slavnosti bolj priložno, kakor na delavnik, res nad vse svečano in z največjim pompom.

Zrtvam smo odkrili kar dva spomenika in javnosti pojasnili, da je na črni plošči z bronastima portretoma Lunda in Adamiča tudi kamenita konzola za obešanje vencev ob posebnih prilikah in spominskih dnevih.

No, včeraj je bila pa navzlic sobotnim in nedeljskim svečanostim vsaj po kole-darju vendarle prava obletnica smrti Lunda in Adamiča in zato takorekó tudi posebna prilika in spominski dan, a konzola za obešanje vencev je bila prazna. V dveh, treh dneh smo morda popolnoma pozabili, kaj smo pri slavnosti imeli na jeziku in razglašali vsemu svetu. Sinoči, natanko ko je minulo 25 let, odkar je vsa Slovenija pri smrti dveh idealnih mladeničev zadrla v grozi in sveti jezi, sta pa pod črno ploščo na mokrih tleh v temi in samotni zaplapolala dva trepetajoča plamenčka. Ali sta sama šinila iz zemlje, ki je vsekala kri Lunda in Adamiča, ali je pa svečki prižgala dobra duša, ki je občutila to v srcu, kar so imeli drugi na jeziku... Da, na jeziku smo junaki, v srcu in dejanju pa nekaj drugega.

Zvočni kino Ideal

Magda Schneider

Karl Ludvik Diehl, Richard Romanovsky

v muzikallčni veseligr

V dvoje je lepše

Režija: JOE MAY

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Samo danes!

Iz policijske kronike

Dnevne vesti

Švedsko odlikovanje naših mornariških častnikov. Švedski kralj Gustav V. je odlikoval: kontreadmirala Marjana Poliča z mečem prve stopnje, fregatnega kapetana Ivana Jmanskega z mečem druge stopnje, kapetana Milana Domanika in fregatnega kapetana Slavomira Tomića s kavalirskim križem meča druge stopnje.

Podpredsednik danske vlade na Jadranu. V Split je prisel v tork podpredsednik danske vlade Henrik Lorange, ki ostane na Jadranu več dni.

Važno opozorilo lastnikom vozil. Finančno ministrstvo je izdalo za lastnike vozil važno pojasnilo glede plačevanja takse na prevozna sredstva. Pojasnilo pravi: Država dobi po zakonu pravico do te takse, čim je taksi podvrženo vozilo v prometu v določenem letu, pa četudi vozi samo en dan. Če hoče biti torej lastnik vozila oprosten takse, mora svoje vozilo plombitirati najpozneje 1. januarja določenega leta, sicer mora plačati takso za vse leto.

Obvezne pristojbine za Rdeči križ. Če od nedelje se pobirajo po vsej državi obvezne pristojbine za Rdeči križ in sicer pri pismih, dopisnicah, poštinih pošiljkah, vstopnicah v gledališča, kinematografe in druge zabavne prireditve ter od voznih listov vseh prometnih sredstev. Pristojbina znaša 50 pr. V poštenem prometu se pobira v obliki posebne znamke Rdečega križa, toda plačujejo jo večinoma prejemniki, ker je pošiljatelj iz pozabljenosti ali pa tudi nalašč ne plačuje. Obvezne pristojbine za Rdeči križ se plačujejo do 23. t. m.

Pritožba Milana Radosavljevića za vrtnjane. Naše rezervne častnike bo gotovo zanimalo, da je obravnaval državni svet večeraj pritožbo bivšega predsednika Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov Milana Radosavljevića, ki je bil z odlokom notranjega ministra s svojo upravo vred odstavljen. O Milanu Radosavljeviću je napisal geografski oddetnik Bogomir Bogič celo brošuro, ki v nji v dokaj čudni luči prikazuje bivšega predsednika Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov. Brošura je dvignila zlasti v Beogradu mnogo prahu in je največ pripomogla, da je bil Radosavljević odstavljen in da je dobilo udruženje komisarija. Zanimivo je, da je Radosavljević pa tudi zelo značilno je, da je državni svet njegovo pritožbo soglasno zavrnil. Končno se je vendarle začelo jasnosti tudi v organizaciji naših rezervnih častnikov.

Čakovac proglašen za mesto. Občinska uprava Čakovca je imela v tork zvečer sejo, ki je vladala za njo veliko zanimanje, ker je šlo za vprašanje, ali naj postane Čakovac mesto. Po živahni debati je bil z večino glasov sprejet predlog, naj postane Čakovac mesto.

Velik primanjkljaj OUZD v Dubrovniku. OUZD v Dubrovniku izkazuje 4.473.000 Din primanjkljaja, ki se vleče že iz prejšnjih let.

Jesen se je približala. V soboto se počne jesen, kar se pozna tudi na vremenu, ki je zadnje dni čisto jesensko. Ponoči smo imeli hudo nevihto z nalivi in grmenjem, danes dopoldne je pa zapahel nad mestom močan veter, a nebo se zakrivali črni oblaki. Dežja pa dopoldne ni bilo mnogo. Večeraž dež dan smo pa dobili nepričakovano lepo, toplo vreme. Po mestu je danes dopoldne veter raznašal orumeno listje, znak jeseni.

Nov grob. Snoci je umrla v Ljubljani gospa Ana Merala, roj. Balantič, mati sodnika g. Fr. Merala. Pokopina je bila v Ljubljani splošno znana in priljubljena. Pogreb bo jutri ob 16.30 s Sv. Petra nasipa 29. Bodi ji lahka zemlja, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme s padavinami. Zvečeraj je skoraj po vseh krajih naše države deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 24, v Beogradu 28, v Ljubljani 20,6, v Zagrebu 19, v Mariboru 18,1, v Splitu 18, v Sarajevu 16 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 753,1, temperatura je znašala 13,8.

Očeta umoril in položil na mrtvaški oder. V Mostarju se je prišla večeraj obravnavati proti dvema kandidatoma vešal, Ivanu Iliću in Peri Kozariću. Kozarić je Iliću zet. Nekega dne sta se dogovorila, da umorita Kozaričevega očeta, vendar radi zemljišča. Napadla sta starca in mu zadala 40 smrtnih udarcev s kladivom. Mrtvega sta položila na mrtvaški oder, naslednjega dne je pa sin s poročil orožnikom, da je njegov oče padel s konja in se ubil. Državno tožilstvo zahteva za oba smrtno kazen.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti, sežite takoj po staropražniku »Franz Josefovic grenicil. Poročila višjih zdravnikov in zdravilišč za želodčne in črevesne bolezni! poudarjajo, da je »Franz Josefovic« vada izborna učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefovic« vada se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Iz Zahvala. Proslave spomina septembrskih žrtcev iz leta 1905 so se nad vse pričakovane slovesno dovršile. Akcijski odbor čuti prijetno dolžnost, da se javno kar najiskrenejšje zahvali p. n. častnemu predsedstvu, vsem visokim prosvetnim in duhovnim predstavnikom, vsem sodelujočim društvom in korporacijam, pevskim društvom, mladini in vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je spominiska slovesnost tako veličastno izvršila. Akcijski odbor za proslavo spomina septembrskih žrtv.

Iz Vpisovanje vajencev na obrtno nadaljevalnih šolah v Ljubljani. Šolski odbor za obrtno nadaljevalne šole v Ljubljani obvešča vse mojstre in vajence, da bo vpisovanje na obrtno nadaljevalnih šolah v Ljubljani v nedeljo, dne 24. septembra 1963 med 8. in 12. uro dopoldne pri vodstvih posameznih šol in sicer za mehanično tehnične obrti na Ledini, Komenškega ul. 19, za stavbne obrti na Grabnu, Cofzova cesta 5, za umetne in moške oblačilne obrti na Prulah, za ženske umetne in oblačilne obrti v šoli pri Sv. Jakobu in za vse druge obrti v splošni obrtni nadaljevalni šoli na Vrtači, kjer naj se letos pišejo tudi brivci, frizerji in lasničarji,

ker je posebna obrtna nadaljevalna šola za brivce, frizerje in lasničarje, ki je bila doslej v Sp. šiški ukupljena. Šolski pouk se prične s 1. oktobrom 1963. Podrobna navodila prejmejo vajenci pri vpisovanju.

Iz Na strokovni obrtni nadaljevalni šoli za stavbne obrte v Ljubljani »Grabna« bo vpisovanje vajencev dne 24. septembra t. l., t. j. v nedeljo v času od 8.—12. Novinci naj prinese s seboj zadnje šolske izpričevalo. Omi, ki pa so že hodili v šolo, naj prinese »Izkaz« izza šol. leta 1962/63. Ob vpisu je plačati Din 22.—. Opozorjamo gg. mojstre, starše in vajence, da se v nedeljo vpišejo vsi; zakaj le tako bomo mogli učenje porazdeliti po razredih do ponedeljka, t. j. 2. oktobra t. l., ko začnemo že z rednim poučevanjem. Poučevanje se bo vršilo ob ponedeljkih, točkah, četrtkih in petkih v času od 2. do 6. popoldne. Zaradi telovadbe pa bo imel vsak razred enkrat na teden (morda celo samo na vsakih 14 dni enkrat) poučevanje od 1. do 6. popoldne. — Upravitelj šole.

Iz »Kralj džungle« v kinu Matič. Kaspas, nazvan »levji človek«, je sin angleškega raziskovalca divje vzhodne Afrike, umrlega na ekspediciji. Deček je bil edini, ki je ostal živ na ponesrečeni ekspediciji. Ostal je zapuščen v pustinji sredi divjih zverj. Levinja ga je došla, dorasel je in iz dečka je postal močnejši orjak. Levi in divje zveri so ga ubogale kot pohlevne ovčice. Kaspas pa jih je negoval, vodil in varoval pred zlobnimi ljudmi, ki so jih pobijali in lovili. Nekeč so Kaspas uveli in z njim tudi večjo množino levov. Prepeljali so ga z levi vred v Ameriko, kjer so ga prodali v cirkus, ki je leva-človeka kazal po svetu kot čudežno bitje. Nekega dne je izbruhnil v cirkusu požar. Ljudje so bežali v paničnem strahu pred divjimi, pobesnelimi zvermi, ki so zbežale iz svojih kletk in napadale bežeče ljudi. Prav poseba atrakcija je prizor, ko napade razjarjen tiger bežečo žensko, borba bura razjarjen ogromnim bikom. Skratka, tako napetih prizorov nismo še videli v nobenem filmu. Ta film z nemškimi dialogi bo predvajala ZKD v Elitnem kinu Matič od jutri naprej. Predstavi v petek in soboto ob 14.30 pri najnižjih cenah ZKD.

Iz Svidenje s Franciško Gaal-ovo. Samo enkrat smo jo doslej videli v filmu »Paprika« in temperamentna, živahna Madžarka se nam je vsem tak prikupila, da je nismo in ne bomo pozabili. V soboto nas bo zopet obiskala, zopet zabavala in nam prinesla mnogo veselja. S svojim zdravim, priskrbljenim humorjem nam bo zopet pomagala preko križev, težav in vsakdanjih skrbi ter nam pokazala vedro, lepo stran življenja. Prišla bo s svojim partnerjem Paulom Hörbigerjem iz »Paprike«, to pot v filmu »Pozdravljaj in poljubljaj Te, Veronika«. Veselimo se je že danes in dobrodošla nam bo!

Iz Na izlet po gorah v metliške gorice vas vabi društvo »Bela Krajina«. Posebni brzojavki bo odpeljal izletnike iz Ljubljane v nedeljo 1. oktobra. Prijave sprejema od danes dalje manufakturna trgovina F. Novak na Kongresnem trgu. Udeležite se zanesljivo izleta v prapraskne belokranjske vinograde. Podrobnosti bodo še objavljene. 476-n

Iz Klub esperantistov v Ljubljani. Otvori b. četrtke 28. t. m. ob 19. esperantisti tečaj za začetnike. Tečaj se bo vršil v Delavski zbornici (nasproti knjižnici) dvakrat na teden. Učnina bo minimalna.

Iz Udruženje gled. igralcev, sekcija Ljubljana, ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. uri dop. v opernem gledališču. — Odbor.

Iz Resnici na ljubo. Večeraš smo poročali, da je na Tržaški cesti voz kovača K. podrl dijaka Kosa, ki se je vozil na kolesu in ga znatno poškodoval na glavi. V našem uredništvu se je davi oglasila ga. B., ki je bila tudi na vozu in povedala, da so fanta takoj po nesreči pobrali in prinesli na dom Kovača K. ter o nesreči sami obvestili njegovega očeta. Mirko je zadobil samo lažje praske in si ni raztrgal obleke. S konjem niso divjali, ker tam ne smejo hitro voziti zaradi tramvaja, ki križa pot.

Iz Blagovni oddelke pošte Ljubljane. I. daruje v spomin tovariša Mirka Šubica poštnega kontrolorja Din 60, za turbukuloznega Josipa Skroka.

Iz Bluze, razno damsko perilo torbice in rokavice, najnovejše mode, dobite le pri tvrdki Miloš Karničnik, Stari trg. 57-1

Iz Črnomlja

Streliška družina v Črnomlju deluje prav živahno. V nedeljo dne 17. t. m. so bile na novem strelišku prirejene strelske vaje v večjem obsegu. Družina ima sedaj tudi svoj zelo okusno in solidno zgrajen paviljon na strelišču.

Trgatev Beli Krajini. V snislu določil zakona o vinu so vse občine našega sreza sporazumno s tukajšnjim sreskim načelstvom določile rok splošne trgatve v Črnomlju in Dobličah od 15. oktobra dalje. V Semiču pa od 20. oktobra dalje. V zadnjem času grozijo sicer napreduje, vendar pa ga bo manj, kakor druga leta. Vinske cene za starino so se zadnjem času pri vinogradnikih malo poravnale.

Srbski lev v Črnomlju. V raznih krajih Bele Krajine je nastopil g. Sava Bengašević, artist iz Beograda, ki ga imenujejo tudi »srbski lev«. Na predstavi v Črnomlju v nedeljo 17. t. m. smo videli njegove res težke in vratonolomne produkcije. Najbolj zanimivo je, da g. Bengašević navadno tam, kjer nastopi, daruje deli dohodkov Rdečemu križu ali pa Sokolu. Tako je v Črnomlju od svojega sicer skromnega izkupička večerne predstave odstopil tukajšnjemu odboru Rdečega križa 100 Din, kar zasluži tudi javno pohvalo.

Za povzdig sadjarstva in prodaje sadja je naše sresko načelstvo pričelo živahno akcijo. Vse občine, v katerih bo sadja na razpolago, so naprosile za stalen stik s sreskim načelstvom, enako pa tudi vse ostale gospodarske organizacije, kakor podružnice KD, Črnomljska podružnica SIVD itd. Sreskemu načelstvu naj bi vsaj približno točno sporočile, koliko in kakšnega sadja bo letos na razpolago, opozorile pa naj bi tudi sadjarje, da puste prodaji namenjeno sadje dobro dozoreti, po dozoreti pa naj sadje obirajo in razbirajo in vse nezrelo, zeleno, obtočeno, črno, dobro ali sploh poškodovano sadje zadržijo za domačo porabo. Vsak sadjar naj pripravi občini ali pa pristojni kmetijski organizaciji, koliko in kakšnega sadja bo imel predvidoma na razpolago, nakar bosta občina ali pa kmetijska organizacija do-

stavili te podatke sreskemu načelstvu, ki bo tako na najprikladnejši način informiralo in zainteresiralo kupce. Potrebno je tudi, da sadjarji dostavijo sreskemu načelstvu pravocasnno vzorce sadja s listkom lastnika in razpoložljive količine, dočim se za podrobna pojasnila vedno lahko obračajo na sreskega kmetijskega referenta, ki bo tozadevno vsem brezplačno na razpolago. Vsi meročajni činitelji naj bi se za to važno gospodarsko panogo zavzeli čimbolj zaradi splošne koristi sadjarstva in tudi materialne koristi, ki jo isto lahko nudi našemu itak revnemu prebivalstvu. Posebno je pohvalo, nego tudi zahvalo pa zasluži za to prekoristno delo.

Le še malo potrpljenja! Jmaku pridem in veseli me boš

Pozdrav in poljub Veronika

Iz Celja

Tragična smrt starčka pod vlakom. V sredo 20. t. m. ob 16.08 so bili potniki na peronu celjskega kolodvora priče strašne nesreče. Pred njihovimi očmi je osebnik vlak, ki je privozil iz Ljubljane, razmesaril 79-letnega železniškega nosača in hišnega posestnika Martina Jernejška iz Lisc pri Celju. Pred prihodom vlaka je nesel Jernejšek pleteno košaro s perona na tretji tir in tam obstal. Očitno je bil prepričan, da bo vlak privozil po četrttem tiru. To je postalo zanj usodno. Vlak je vozil po tretjem tiru in se predno se je Jernejšek zavedel nesreče, ga je že lokomotiva podrla na tla. Čuti je bilo pretresljiv krik ponesrečenca, vlak se je ustavil, na tleh pa je ležalo razmesarjeno Jernejškovo truplo. Lokomotiva je nesrečnemu odrzala glavo na vratu, odrzela obe nogi in desno roko ter rabila pleteno košaro, ki jo je starček imel poleg sebe. Glava in roke sta odleteli dva metra od trupla. Po prihodu sodne komisije so prepeljali razmesarjeno truplo na okoliško pokopališče. Jernejšek je opravljal službo železniškega nosača polnih 44 let ter je bil zaradi svoje dobrodnosti in ustrežljivosti zelo priljubljen.

Poročilo se je v tork 19. t. m. g. inž. Vlado Burnik iz Velenja, predsednik prosvetnega odbora celjske sokolske župe, z gđ. Mimico Turnškovo, bčerkogostilničarja in posestnika v Nazarju pri Mozirju. Iskreno čestitamo!

Kanarček se je zatekel v tork 19. t. m. v stanovanju g. Vilka Ramšaka v Gosposki ulici 13. Kanarček ima na nožici srebrni obroček.

Iz Ptuj

Slovenski Narod prihaja še istega večera ko izide v Ljubljani v Ptuj z večernim vlakom ob četrt na 19. uro za kar naročniški gotovo še ne vedo. Vsi naročniški »Slov. Naroda« lahko istega takoj dvignejo do 19. ure v brzojavni dvorani pri službojučem uradniku. Obenem se obveščajo vsi naročniški, ki stanujejo v mestu, da se bo od 1. oktobra dalje naš list dostavljal na dom vsak dan zvečer po prihodu vlaka. Mnogi prejmejo nekaj časa list brezplačno na ogled ter jih prostoma, da istega skrbno prečitajo ter se na list naroče, saj znaša naročnina z dostavo na dom le 12 Din.

Zopet dva požara. Dne 10. t. m. ponoči je izbruhnil ogenj pri posestniku Pihlerju v Gruškovi, ki mu je uničil le. seno hišo do tal. Hiša je bila dolga 12 m in široka 4 m ter s slamo krita. Kako je ogenj nastal, se še ne ve. Škoda se čeni na 10.000 Din. — V noči na 18. t. m. pa je izbruhnil ogenj na stanovanjskem poslopju posestnika Čihal Julija v Hajdini pri Ptuj, ki mu je hišo deloma uničil in trpi Čihal okoli 20.000 Din škode. Tudi tu se še ne ve, kako je nastal ogenj.

Težka nesreča je zadela 45-letnega posestnika Zamuda Franca iz Zihlave. Zamuda je že dne 14. t. m. padel pod voz tako nesrečno, da je zadobil težke notranje poškodbe. Zdravil se je nekaj časa doma, ko pa je videl, da se mu stanje ne zboljša, se je te dni napotil v ptujsko bolnico, kjer so poleg drugih poškodb tudi ugotovili, da ima zlomljeno desno nogo.

Po nalogu komande mariborskega vojnega okrga se vrši naknadni pregled živine in vozil, ki še niso bila pregledana. Na Teznu pri Mariboru in sicer za živino in vozove 25. in za biele 26. t. m. Komisija prične poslovanje vsakokrat ob 7. uri. Vsi lastniki živine in vozil se pozivljajo, da se pregleda določenega dne brezopojno udeležijo, ker bodo sicer kaznovani.

Seje davčnega odbora se bodo vršile v dneh 21., 22., 23. in 25. t. m. od 8. do 12. ure in od 14. do 16.

Mestno načelstvo razglasa, da morajo vse stranke, ki žele kuhati žganje iz sadja (sliv, jabolk, tropin, droži) z jakostjo nad 35 stopinj alkohola poprej kuho prijaviti pri oddelku finančne kontrole v Ptuj.

Vas Ložnica žrtev požara

Silen veter je ogenj podpiral — Doma same ženske in otroci — Na pogorišču

Poljane, 17. septembra.

Dobrih 12 km od Poljan stoji blizu Makol prijazna vas Ložnica, ki šteje vsega skupaj le nekaj hiš, ki pa so lepo skupaj, sosed pri sosedu. V nedeljo je ta prijazna vasica sredi vinorodnih krajev postala skoro vsa žrtev požara. Od vse vasi, ki stoji tik ob cesti, so obvarovali le 5 hiš, vse drugo je pogorelo. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno. Nekateri domnevajo, da so zažgali otroci, ki so se igrali pred hišo, kjer je začelo goreti, drugi zopet to zanikajo.

Plamen je siknil nekako ob pol 12. dopoldne najprej iz kolarnice posestnika Karla Verdника ter je bliskovito zajel hkrati vse gospodarsko poslopje. Ognjeni zublji so sikali proti nebu, ogorke slame — gorčice baklje — je veter, ki je bil ta čas posebno močan, nosil na sosedna poslopja in ljudje se še niso prav zavedli, ko je bilo razgleda veter že pol vasi v plamenu. Hiše začelo goreti kar 3 hiš z gospodarskim poslopjem vred: hlevi, kašče, kolarnice, sodi, drvarnice in vse, kar je še pri hiši, je bilo v enem samem velikem plamenu. Za Verdnikom so postali nesrečni pogoreli še posestniki Mataln Janez, Hajnske Matevž, posestnica vdova Pšenčnik Neža in Martin Ritonja.

Gospodar Verdnik je bil baš na paši z dvema sinovima, tretji pa je bil pri maši, ko je začelo goreti. Le gospodinja z malimi otroci je bila doma. Ti so naenkrat privreščali v hišo: »Gori, gori, pri nas gori...!« Sirota sama ni vedela, kaj bi najprej počela. Ljudje, kar jih je bilo doma, so hitro pritekli na pomoč. Pri tem pa so nekateri že z grozo opazili, da gore njih lastne strehe. Nastala je splošna panika. Zmeda in obup sta bila tem večja, ker je bilo doma le malo ljudi, zlasti moških. Kar jih ni bilo v St. Bistrici, kjer so tam baš dobivali tablice za kolesa, so bili pri maši. Tako ni bilo doma niti enega kolesarja, ki bi obvestil o požaru gasilce. Šele dim gorčice vasi je opozoril bližnjo tovarno tatinu v Majšpergu, da je zatulila sirena na pomoč. Prvi so prihiteli na kraj požara gasilci iz St. Bistrice, nato iz Majšperga in Ptuja. Delali so z vso požrtvovalnostjo, da požar omeje ter tako rešijo vsaj še ostala poslopja v vasi. Strehe hiš so bile večinoma s slamo krite. In ker je bilo tudi povsod dosti suhe krme, je plamen razširjal tako vročino, da ni bilo moč priti v bližino. Komaj so rešili živino, ki je bilo k sreči tudi nekaj na paši. Pohištvo in vse drugo je zgorelo. Na ve-

čer, ko so mislili, da je ogenj že udušen, so gasilci odšli. Proti 21. pa je začelo znova goreti in so hiteli tja gasiti poljanski gasilci, ki so se zadržali tam dolgo v noč.

Pogled na razdejani del vasi je grozen. Iz kupa ožganega zidovja se je še večeraj kadilo. Tu in tam se je pokazal še plamenček, ki ga je razpihal veter. Deli ožganega pohištva na ožganem strnišču, še vsi od dima sajasti otroci se ogledujejo z materami žalostno po svojih domovih, od katerih štrle v nebo le še ožgani dimniki kot priča groznega razdejavanja.

Vse joče in je še pod vtisom groznega požara. Stopim k prvi, ki jo vidim, vdovi Pšenčnik Neži. Joče in pripoveduje pretrgano: »Z opako sem imela krito gospodarsko poslopje, pa mi je vdril ogenj pri seniku noter in opako je neso s strehe. Vse živež, seno, oves, fižol itd., vse je zgorelo.« Njej je hiša ostala, je pa vsa osmojena in ožgana.

Na drugi strani ožganih in poteptanih brajd je mlada gospodinja s 4 otroci: eden v naročju, drugi se je drže za krilo. Hodijo po razvalinah in jočejo. Zgorelo jim je gospodarsko poslopje, hiša in vse. »Ti, pravi Pšenčnik, nimalo nisi toliko, da bi enkrat vžrel v usta. Z drugim vred so zgorele otrokom tudi vse šolske potrebščine. Tudi kokoši. Moža ni bilo doma, žena je omedlela. Istotako Hajnskova žena in še zdaj so vsi zmedeni. Pri Hajnsku je 9 otrok, tudi ti so ob vse.«

Malo višje stoji solznihi oči Ritonjeva gospodinja z otroki. »Bila sem pri maši. On je reševal pri Verdnikovih, ko je naenkrat začelo goreti tudi pri nas. V hiši je spalo 2 in polmetno dete.« Solze so jo zalile, ni mogla več dalje govoriti. Tudi njim je vse pogorelo. »Za enkrat v usta,« je dejala nato, »so nam danes prinesli usmiljeni sosedje.« In tako naprej... Vsem je zgorelo poleg živeža tudi vse perilo in vsa obleka, pohištva, skratka vse. Pri Verdnikovih so še večeraj polivali z vodo, ker je bila nevarnost še vedno tu, da se vname hiša, ki je že vsa osmojena. Ljudje spe deloma pri sosedih, deloma si kar ob razvalinah napravijo ležišče, dokler ne bo dežja. Tudi živino so sprejeli v varstvo usmiljeni sosedje. Pomoč je nujna in potrebna, saj so bili vsi objekti, in to jih je okrog 14, zavarovani komaj za 100.000 Din, medtem ko se škoda čeni na prvi pogled okroglo na 400.000 Din. Še itak v skromnih razmerah živeči ljudje so zdaj popolni siromaki. R—

Iz Trbovelj

Volilno gibanje. Tako za volitve v Delavsko zbornico, kakor za občinske volitve vlada med tukajšnjim prebivalstvom vedno večje zanimanje. Že sedaj je gotovo, da bo vloženih več kandidatnih list, kar gotovo ne bo v interesu sloge in solidarnosti, ki je vsem slojem in stanovom rudarskih revirjev v današnjih težkih časih bolj kot kdaj koli potrebna. — Krajenna organizacija JNS sklicuje za četrtke, dne 21. t. m. ob 20. v Sokolskem domu člansko zbiranje, na katerem bo definitivno izvoljen nosilec liste in ostali kandidati za odbor. Vsi znaki kažejo, da bo volilna borba tudi v revirjih precej ostra, dasiravno no-voizvoljenim občinskim kmrlarjem ne bo baš prijetno z občutnim občinskim primanjkljajem reševati pereča gospodarska in socialna vprašanja naše velike industrijske občine. Naši pridobitniki bodo morali zastaviti vse sile, da se javne dajatve na eni strani ne bodo zvišale, na drugi strani pa, da se bo zadostilo vsem gospodarskim in socialnim obveznostim občine. Zato čakajo novi odbor najtežje naloge, ki jih bo mogoče rešiti le, če bodo na čelu občine uvideni, prevladni in dalekovidni moške, ki se zavedajo, da je mogoče voditi uspešno komunalno politiko le v sporazumu s meročajnimi državnimi činitelji in v bratski slogi s širokimi množicami naroda.

Nogomet v rudarskih revirjih. V nedeljo, dne 17. t. m. ob 16. je bila odigrana ni igrišču SK Amaterja prijateljska nogometna tekma med domačim SK Retjem in SK Laškim iz Laškega. Simpatično in fizično precej razvito moštvo SK Laško je pokazalo precej dobro in poztvovalno igranje in v svojem vratarju ter levem krilu najjačji opori. V I. polčasu je vodil SK Laško že z 3 : 0, kar je sicer agilno moštvo SK Retja spravilo iz ravnotežja, tako da je igralo dokaj raztrgano in primitivno, vendar pa poguma ni izgubilo. — V II. polčasu je SK Retje precej popravilo svoje pozicije, dasiravno je spretna enajstorica SK Laško z vso silo pritisnila. Končni rezultat je bil 3 : 2 za Laško. Sodil je g. Zarn. Publike je bilo veliko. — V Hrastniku je v istem času trboveljski SK Dobrna gladko odpravil hrastniškega SK Delavca z rezultatom 7 : 2. Sodil je g. Rajtmajer iz Trbovelj. Zbogorju na igrišču SK Sloge v Lokah SK Hrastnik iz Hrastnika in zagorska Sloga. Tehnično nadkriljujoče moštvo SK Hrastnika je porazilo mladega SK Slogo, ki je igral jako poztvovalno, s pičlim rezultatom 3 : 2. Sodil je g. Božič iz Trbovelj. Publike je bilo veliko.

Julij Bellak umrl. Raz rudniških poslopj vihrajo črne zastave v znak žalovanja vsega rudarstva za zaslužnim bivšim dolgoletnim generalnim ravnateljem TPD g. Julijem Bellakom. Pokojnik je bil eden izmed redkih odličnikov, ki se je s svojo sposobnostjo in neumorno marljivostjo povzpeli iz malega uradnika na visok položaj generalnega direktorja. Kljub temu pa ni pozabil, da je bil tudi on nekoč pisarniški uradnik. Pri vsaki priliki se je spomnil rudniških nameščencev ter je uvidevno in

z velikim razumevanjem često ugodil njihovim socialnim težnjam in potrebam. Zato so ga ohranili nameščenci v lepem spominu. — Toda tudi za socialne potrebe delavstva je bil vedno dostopen in je bil v raznih mezdnih sporih med družbo in delavstvom rad popustljiv, zato je dosegel delavstvo v prejšnjih letih znatne socialne pridobitve. — Tudi naše delavstvo se ga bo rado spominjalo.

Težka nesreča pri delu. V Ferdinandomem polju zapadnega jamskega okrožja se je pri delu težko ponesrečil 29-letni kopač Kolenc Tomaž. Zaposlen je bil pri vožnji pod šahtom I omenjenega polja, kjer je dovažal prazne in odvažal polne vozičke. Eden teh vozičkov je na izogibu iztiril. Kolenc je hotel s premočnim napolnjenim vozičkom zopet dvigniti na tlr, pri tem pa je prišel z desno roko med spojko vozička, katerega je dvigal, ter odbil prednjega vozička. Pri tem mu je zlomilo mezinac desne roke.

Nesreče

Ljubljana, 21. septembra. Blizu Velikih Lašč so snoci našli pasanti ob železniški prosi nezavestnega nekega moškega, ki je bil nekoliko potolčen na glavi. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer se je neznanec kmalu zavedel. Ugotovili so, da gre za 65-letnega Antona Zagarja iz Klinje vasi, občina Zeljna pri Kočevju. Mož se prav nič ne spominja, kaj se mu je pripetilo. Najbrž je hotel čez progo, pa ga je butnil vlak.

Precej huda nesreča se je pripetila večeraj na Turnu pod Grmado. Na stro mo skalo je plezal osmošolec klasične gimnazije Rafael Fietz. Tik pod vrhom je nenadoma omahnil in strmoglavil kakih 10 metrov v globino, kjer je ves pobit oblezel na produ. Na krike njegovih tovaršev opozorjena sta ga dva druga turista z velikim naporom prenesla do ceste, nato ga je pa reševalni avto prepeljal v bolnico. Stanje ponesrečenca, ki je bilo večeraj prav resno, se je danes precej zboljšalo.

V novih Jaršah je v tork popoldne kolesar Jože Butara podrl in povozil 3-letno delavčevu hčerko Dragico Oplotnikovo, ki je zadobila resnejše poškodbe po vsem telesu. — Na Kongresnem trgu se je večeraj popoldne ponesrečil 62-letni cestni nadzornik Valentin Karo, ki je padel s kolesa in se močno pobil na glavi. — Trgovec in posestnik štefan Mustar iz Kompolja, občina Dobro polje, je večeraj popoldne v Kompoljah odletel z motornega kolesa in si zlomil levo nogo. Vse tri ponesrečenec so morali prepeljati v bolnico.

V bolnico je moral tudi sedlar France Mede iz Retnja, ki ga je nekoč med pripirom z nožem sunil v desno roko in ramo.

POSILANO

Gospodu dr. Kreku Mihl, advokatu v Ljubljani. Meni zalučano rokovico sem dvignil. Pripravite se dobro VI in škofova gimnazija; govora bo celo o šenčurskih podvigih. 475/n Dr. Lapajne Živko.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespauju, utrujenosti, pibitosti, tesnobo-
stimo imamo v naravnih »Franz Josefovic grenicil domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo.

A. D. Emery

Ove siroti

Romeo

Stoječ zadaj pri krmilu je poročnik ocenjeval razdaljo med ladjo in naproti ji hitečim čolnom.

Treba je bilo še mnogo truda, da bi priveslali do ladje.

Drugi, močnejši topovski strel je zadonel z ladje, kakor bi hotel vzpodbuditi brodolomce.

Na ta strel so odgovorili kriki žensk, klečečih v čolnu. Uboge izganke so kar vriskale od veselja, da bodo končno rešene. Njihova radost je bila tem večja, ker so še malo prej kričale od strahu in groze.

In od radosti so vzdikale ves čas, dokler ni priplula ladja blizu. Poveljnik sta se že lahko sporazumevala.

Poročnik d'OUvelles je zaklical svoje in ime potopljene ladje.

V odgovor je zaplapolala na ladji zastava. In brodolomci so od veselja vzdiknili, ko so zagledali nad rešilno ladjo barve svojega naroda.

Francozi so reševali Francoze.

Korveta je spustila jadra v pričakovanju rešilnega čolna, ki je naglo plul proti nji.

Poveljnik je zapovedal spustiti premične stopnice. Sam je stopil na zadnjo stopnico, da bi pozdravil poročnika d'OUvellesa. Segel mu je v roko in vzdiknil:

— Hvala bogu, da smo prispeli pravočasno!

Rešeni brodolomci so se presehlili iz čolna na ladjo...

XX.

Korveta, ki je bila prav kar rešila del brodolomcev z dvojbornika »Le Glorieux«, je bila ena tistih vojnih ladij, ki jih je pošiljala francoska admiraliteta v zaščito francoskih ribolovov na Novi Zemlji.

Včasih so plule te ladje tja do antiljskega morja, da bi zasledovale morske roparje, ki so gospodarili po obalah francoskih kolonij.

V takem primeru so plule vse ladje na povratku v Mehški zaliv in se ustavljale v New Orleansu, da bi prevzele tam pošto guvernerja Louisiane in jo odpeljevali v Francijo.

Naša ladja je bila ba na eni teh voženj, ko je posadka opazila na morju čoln.

Predno bi nadaljevali pot, je hotel poveljnik korvete nekaj časa križariti po morju, kjer so bili naleteži na čoln, ker je upal, da najde še druga dva čolna.

Toda to plemenito prizadevanje je ostalo žal brezuspešno in kapitan je bil prisiljen odpluti proti Louisiani.

Voznja je šla v najlepšem redu in v splošno zadovoljstvo brodolomcev, ki so si pač morali odpočiti po prestanem strahu in naporu.

Poročnik je porabil prosti čas, da je napisal poročilo o dogodkih na dvojborniku »Le Glorieux« od odhoda iz Havra do trenutka, ko je bilo treba zapustiti ladjo, zapisano pogumu.

Poročnik je v poročilu pohvalno omenil vedenje častnikov in moštva, pohvalil je pa tudi nastop izganke, zabeležene v seznamu pod imenom Henrika Gerardova.

Napisal je v poročilu, da zasluži njeno vedenje nagrado, in priporočil jo je naklonjenosti guvernerja Louisiane.

Povejmo tudi, da je rešil poročnik obenem z listinami pismo policijskega ravnatelja na guvernerja, ki ga je priložil svojemu poročilu.

Vemo že, da se je nanašalo to pismo na izganke Henriko Gerardovo, ki jo je policijski ravnatelj priporočal guvernerjevi naklonjenosti. Po prvem izbruhu gneva, ki je bil Henriki tako usoden, si je pa moral grof de Linieres priznati, da to dekle v resnici ni

tako pregrešno, da bi moralo deliti usodo izgnanih lahkoživk in vlačug. Nesrečnica se mu je pa tudi malo smilila.

V poročniku ustenem poročilu je našel guverner še en razlog, da je sklenil ukreniti vse potrebno, da bi se godilo mladi kaznenki v izgnanstvu čim bolje.

Pozabil je pa povedati poročniku, da dekle že ima mogočnega zaščitnika. In tako poročnik ni zvedel za vsebino pisma, ki ga je bil pisal policijski ravnatelj guvernerju pisma, ki ga je bil sam izročil guvernerju.

Nekaj časa je vse govorilo o katastrofi ladje in plemič, ki je poveljeval vojaškim posadkam Louisiane, se je zanimal za vse podrobnosti.

Cez nekaj dni je ponudil poročniku za povratek v domovino ladjo, ki naj bi se na poti v Francijo ustavila v New Orleansu.

Poročnik je prvi hip okleval. Prosil je, naj mu guverner dovoli kratek rok za premislek.

Markiz je bil prepričan, da je poveljnik potopljene ladje duševno še vedno tako strin in da bo moral nekaj mesecev počivati.

V resnici je pa držalo poročnika v New Orleansu nekaj drugega, kakor bomo videli pozneje.

Prve dni se je izogibal častnikov posadke in iskal samote, kar so si razlagali z žalostjo nad izgubljenjo ladje.

Poročnik se je pa vedno odzval vabilu gostoljubnega guvernerja, če je hotel slednji na videz kaj zvedeti od njega, v resnici mu je pa šlo samo za njegovo družbo pri južni ali pri obedu.

Poročnik je izbral vsako tako priliko, da je opozoril nase markizovo pozornost in naklonjenost.

In tako je bil sprejet v guvernerjevi rodbini z gotovim zaupanjem. Žalostni dogodki, ki jih je imel za seboj, so mu pridobili naklonjenost te rodbine. Ime Henrika Gerardove, ki je njen pogum in požrtvovalnost hvalil, se je v njegovem pripovedovanju zelo pogosto ponavljalo.

Naključje mu je zopet privedlo na pot Marjana.

Guverner je hotel videti izganke, ki so bile preživele katastrofo nesrečne ladje, in prosil je poročnika, naj mu pomaga ugotoviti, katere izganke so izginile z drugima dvema čolnoma.

Navadno je bil pregled izgnank zelo površen in guverner je naročil kar nižjemu častniku, naj pošlje izganke na delo po svoji uvidenosti.

Niso ravnali baš lepo s temi nesrečnicami, ki so med njimi mnoge kmalu podlegle slabemu podnebu.

Ko bi bila morala Marjana stopiti med pregledom iz vrste, je guverner odredil, naj jo odvede v stran.

Marjana je zadržala.

Mislila je zopet, da je guverner odkril njeno zvijačo, da ve, da se je skril pod tuje ime; in zblala se je, da bi ne bila njena žrtev zaman. Obstala je blede in povešenih oči pred guvernerjem, ki jo je vprašal:

— Ali ste vi Henrika Gerardova?

— Da, gospod, — je zajecjala Marjana v odgovor.

— Vem, zakaj ste bili izgnani.

Marjana je čutila, da se trese, toda napela je vse sile, da bi prikrila svojo zadrego.

— Greh, ki ste ga storili, je bil strogo kaznovan, — je nadaljeval guverner. — Toda znano mi je vaše junaštvo na krovu nesrečne ladje in zato tem raje ugodim želji onih, ki so vas priporočili. Ne pošljemo vas na težko delo, kakor druge.

Marjana se je pa ozrla sočutno na druge izganke in odgovorila presečeno:

— Gospod, če mi dovolite, bom delila usodo tistih, ki so v enaki meri zaslužile to pokoro kakor jaz.

Kaj je s podzemnimi žarki?

Oficijalna znanost se ne strinja z mnenjem, da prihajajo iz zemlje poleg radioaktivnih še drugi žarki

Zadnje čase se zlasti v Nemčiji, pa tudi v drugih državah, širi nauk o takozvanih podzemnih žarkih in njihovih dalekosežnih posledicah za človeško zdravje. Podzemne žarke so odkrili italijanci, ki so baje ugotovili, da zemlja na nekaterih krajih močno izžareva in da se dajo ti žarki s primernimi napravami točno dognati. Žarki prihajajo iz zemlje v nekaj metrov širokih pasovih, kar se da v enaki intenzivnosti dognati v najgloblji kleti, kakor tudi v najvišjem nadstropju visoke hiše.

Podzemne žarke so kmalu označili za povzročitelje mnogih bolezni, zlasti raka. Znano je, da se rak ne pojavi vedno na enak način. So gotove hiše, ulice ali večji deli mesta, kjer je ta strašna bolezen mnogo bolj razširjena, kakor v sosednem delu mesta. Oficijalna veda se mora v tem pogledu ozirati na točno statistično proučevanje francoskih zdravnikov v Havru in priznati, da se rak včasih res pojavlja kaj čudno. Pa tudi podzemni žarki prihajajo na površje neravno. Tako jih lahko ugotovimo v eni hiši, v sosedni pa ni o njih nobenega sledu. Zato spravijsko raka v zvezo s podzemnimi žarki. Pa ne samo rak, temveč tudi mnoge druge bolezni naj bi bile v neposredni zvezi s podzemnimi žarki.

Plemič Pohl je napisal o tem celo knjigo, ki v nji takoj svetuje, kako naj se individualno in kolektivno varujemo teh pogubnih žarkov. K individualni obrambi nam služijo razni kovinski, zlasti medeninski predmeti, ki podzemne žarke odbijajo, za obrambo celih hiš so pa potrebne bolj komplicirane naprave.

Obsežno teorijo izžarevanja naše

zemlje je razvil plemič Pohl, ki vidi v teh žarkih novo obogatitev naše moderne fizike. Docent Risse iz freyburškega radiološkega zavoda je na objavi o tem problemu zanimivo razpravo iz fizikalnega in fiziološkega vidika. V nji opozarja zlasti na to, da že metoda sama, ki po nji ugotavljajo podzemne žarke, ne prenese strogega in eksaktnega fizikalnega merila. Risse pripominja, da gre tu za fiziološko metodo, ne pa za fizikalno. Izmed znanih izžarevanj, ki bi mogla priti tu v poštev, lahko govorimo tu samo o radioaktivnem izžarevanju, ki pa mora biti zanj v zemeljski skorji uranova in torijeva ruda. Pogoj za to izžarevanje je pa delna jonizacija zraka. Radioaktivno izžarevanje je pa tako slabo, da ga ni mogoče istovetiti s podzemnimi žarki, kar priznava tudi sam Pohl. Šlo bi torej za novo izžarevanje, ki pa je po našem fizikalnem znanju absurd.

Tudi v tej smeri so Pohlvi zaključili dvomljivo. Vsi živimo v slabem radioaktivnem izžarevanju, ki prihaja iz zemeljske skorje in ki ga šele v mnogo večjih intenzivnostih rabijo po zdraviliščih za lečenje bolnikov, a v še večjih intenzivnostih lahko škodijo človeškemu organizmu. Pohlavo izžarevanje, ki naj bi bilo mnogo prodornejšo od znanega radioaktivnega izžarevanja, že zato ne more biti škodljivo, ker mora teo vsako izžarevanje prejši absorbirati, predno nastane fiziološki učinek. Podzemno izžarevanje bi pa moralo iti pri svoji prodornosti skozi telo brez vsake ovire. Tako pride mo do zaključka, da gre najbrž za silno občutljivo iskalcev dragocenih kovin proti slabemu radioaktivnemu izžarevanju.

Sreča Hoffmanns-thalovega sina

Nedavno so inozemski listi poročali, da se je zadnji sin znanega dunajskega pesnika Hoffmannsthal, ki je lani na pogrebu svojega drugega sina nenadoma umrl, oženil z eno najbogatejših Američank. Podrobnosti tega pustolovskega romanca so prišle na dan šele zdaj. Na Dunaj je prispela lani ena najbogatejših žensk na svetu, edina dedinja pravljice bogastva lady Astor. Z Vanderbiltovo nečakinja je spadala pred vojno med milijarde. Dočim je prišla Vanderbiltova z nesrečnimi spekulacijami skoraj ob vse premoženje, je kupila lady Astor v New Yorku mnogo zemljišč in premoženje ji je ostalo. Zdej je njena last skoraj polovica hiš v Manhattanu in njeno premoženje se ceni na 450 milijonov dolarjev.

Že v Hollywoodu se je lady Astor, ki je bila v prvem zakonu omožena z ruskim knezom Obolenskim, seznanila z mladim Raimondom von Hoffmannsthalom. Mladji plemič je bil takrat brez službe in zamen je iskal po Ameriki zaslužka. Bil je že na robu obupa, tem bolj, ker mu je oče nenadoma umrl, starejši brat si je bil pa končal življenje. Iz kritičnega položaja ga je rešilo plemstvo. Lady Astor se je polakomniti njegovega plemiškega naslova. V Londonu mu je ustanovila bogato založništvo, njegovi materi je pa kupila v Apah krasen grad. Te dni je prispela na Dunaj, kjer so jo navdušeno sprejeli. Saj pa tudi ni čuda, kajti če bi hotela, bi lahko plačala za Avstrijo vse ameriške dolge, toliko denarja ima. Pravijo pa, da njen mož od njene bogastva ni videl še niti beliča.

Zena mu daje 500 dolarjev mesečno za vsakdanje potrebščine in s tem je zadovoljen. Ona pa tudi.

Zveri v človeški podobi

Ne samo naša nemirna, razrvana doma, temveč tudi stari časi so poznali zveri v človeški podobi. Tipičen sadist je bil Vincenzo Verzeni, ki ga je proučeval Cesare Lombroso. Verzeni je davil svoje žrtve in njihovo življenje je bilo odvisno od tega, če je zločinec svoji strasti pravočasno zadostil. Največji užitek je imel, če je zgrabil za vrat žensko, pa naj je bila mlada ali stara, lepa ali grda. Navadno mu je zadostovalo že davljenje, vendar je pa umoril 14 letno Giovanno Mottovo in 26 letno Frigerio. Njuni trupli je strahovito razmesaril, oni žrtvi je izrezal vse drobovje, drugi pa razrezal trebuh. Mottovi so se poznali tudi s edovi morilčevih zob in morilec je z veliko naslado priznal, da je izsesal svojima žrtvama kri. Potem je pa odnesel domov kose mesa svojih žrtve, da jih je spekel in pojedel. Lombroso je ugotovil pri tem zločincu dedno obremenjenost.

Krafft-Elbing pripoveduje o nekem Menesclavu, ki je leta 1880 umoril štiritletno dekle. V njegovih žepih so našli obe otročičkovi ročici, v peči pa glavo in obžgano drobovje. V Berlinu so imeli pred leti sadista, ki je z naslado pokončaval v živalskem vrtu ptice. Vsaki ptici je pregriznil vrat in izsesal kri. V Pragi je pa živel v drugi polovici preteklega stoletja neki Tirsch, ki je umoril neko žensko, njeno truplo je pa razrezal ter kose mesa skuhal in pojedel.

Tihotapci trupel

Minilo je sto let, odkar je sprejel angleški parlament Warburtonov zakon, ki je določal, da morajo javne bolnice pošiljati v anatomske institute trupla onih umrlih, ki jih ne zahtevajo njihovi sorodniki. S tem je bil storjen konec zloglasnemu tihotapstvu trupel, zelo dobičkonosni panogi zločinstva. Tihotapci trupel, znani med ljudstvom pod imenom resurekcionisti, so kradli trupla s pokopališč ter jih prodajali anatonom in medicincem. Pa ne samo to, ker so šla trupla dobro v denar, so šli nekateri zločinci, med njimi zlasti zloglasna Burke in Hare v Edinburgu, tako daleč, da so izvažali ljudi v krčme, kjer so jih opijanili in umorili, njihova trupla pa prodali. Burke je svoje žrtve davil z blazinami in od tega se je ohranil v angleščini izraz »bo burke«, kar pomeni v parlamentarnih krogih »potlačiti umazano afero«.

Žrtve resurekcionistov so postali čisto nedolžni ljudje. Zadnji noč pred odkritjem zločinov je nesel Burke v vreči truplo neke žene na dom profesorja Monroa, ki se kot učenjak ni posebno odlikoval. V temi pa ni našel njegovega stanovanja in na nasvet nekega študenta je odnesel truplo k profesorju Knoxu, slavnemu učenjaku, ki je bil zaradi svojih uspehov mnogim kolegom trn v peti. Knox je truplo kupil, kar je bila v onih časih splošna navada. Naslednjega dne so pa prišle Burkejeve grdobije na dan. Žensko truplo so našli v Knoxovem stanovanju in učenjakova usoda je bila zapечатena. Obtožen je bil stikov z morilci, od vseh strani so ga začeli napadati in žaliti, da je moral končno zapustiti mesto. Umrl je zapuščen in obubošan. prof. Monro je pa postal »slaven anatom«, čeprav bi kot učenjak Knoxu niti čevljev na nogah ne mogel odvezati.

Iz Jarš

Jarše o keasne vas na progi Ljubljana — Kamnik. Lepa, bele hiše v bujno ovetojih vrtovih ne vedo nič o krizi. Velika tekstilna tovarna je tam. Imajo celo svojo električno centralo. Ne moremo sicer reči, da je vas bujno razveta; morali bi biti dobro orienrirani, da najdeš v temi pot na železniško postajo. Vendar hude padele uporabljajo elektriko v svojih hišah in celo v hlevih in drugih gospodarskih poslojih. Edino — nečisto izjemo dela — železniška postaja.

Imprerajše se po tem zemeljskem raji in prava se ti širijo ponosa nad to krasno domoko zemljo ter verno urejenimi gospodarstvi. Pa dosepeš v tem razpokoženju zvečer na kolodvor: v temo zavito poslopje, v čakalnici vlei pod stropom smrdeča petrolejska, uradniki mora prenesti petrolejske s svoje pisalne mize, da ti da vozni listek. Prav kakor v kraki zakoniti vasič leje v Galiciji.

Ali bi res bila prevelika žrtev za železniško upravo, ko bi napeljala elektriko s ceste v poslopje? Da bi potrebovala elektrike stala več, nego petrolej, se nam zdi: skoro nemogoče. Čudimo se pa tudi Jaršanom samim z njihovimi tovarnari vred, da si do danes še niso znali izposlovati električno luč na postaji. — Menda vendar ne čakajo, da postavimo izletnik tja nabiralek v to svrhu?

Dota

Bodoči tast ženinu: Veste, med nama rečeno, gospod doktor, moja hči ne bo imela nobene dote. Toda kot zdravnik ste zadeli terno. Moja žena ima revmo, išča in žokne kamne, jaz na duhu in sladkorno bolezen, moj oče pa paralizni.

Na kolodvoru

Potnik: Gospod vratar, kdaj pa odpelje zadnji vlak proti Zagrebu? — Točno 3 ure 20 minut pred koncem sveta, da bodo lahko potniki še kaj zavžili.

OBLEKE

plašči, zimske suknje iz pristnega angleškega blaga so najprijetnejša noša, skrajno trpežne in elegantne. Blago nabavite najugodnejše v specialni trgovini

NOVAK, KONGRESNI TRG 15 NASPROTI NUNSKI CERKVI

Kadar žleze z notranjo sekrecijo slabo delujejo

Oglas odobren od ministrstva soc. pol. in nar. zdravlja št. 2192 od 18. I. 1933.

in ne oskrbujejo organizma v zadostni meri s hormoni, nastopajo oslabelosti, staranje in razne druge telesne neugodnosti. V berlinskem znanstvenem inštitutu, ki ga je ustanovil dr. Magnus Hirschfeld, pa je bila iznajdena in preizkušena metoda, po kateri se pridobivajo seksualni hormoni, ki se dajo združiti v preparatih, ne da bi pri tem izgubili svojo življenjsko energijo. Tak preparat je »TITUS-PERLEN«, ki učinkuje v prvi vrsti na inkrētne žleze, potem pa na organe in na vegetativni živčni sistem ter po vsem tem vsebuje vse možne medikamentozne zvišanje potence. Preparat »TITUS-PERLEN« je pod stalno klinično kontrolo berlinskega inštituta za seksualno znanost. Poučite se s pomočjo množičnih ilustracij, kako nastajajo in kako se odstranjujejo motnje potence.

Zastopnik mag. pharm. Drag. Kajzer tt.

COSMOCHEMIA - ZAGREB 115

SMIČKLAŠOVA ULICA 23

»TITUS-PERLEN« v originalnih omotih:

po 100 komadov za moške Din 180.—

po 100 komadov za ženske Din 200.—

Dobiva se v vseh lekarnah.

RAZNO

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA.

Sv. Petra cesta 14. 117

SPALNICE

moderne iz orehove korenine, mehke pleskane in kuhinjske oprave dobiti najceneje pri — Andlovic, Ljubljana, Komenškega ulica 34. 62/L

STANOVAJA

OPREMLJENO SOBO

z dvema posteljama, posebnim vzhodom; parket in elektrika — oddam takoj ali s 1. oktobrom. — Rožna dolina, Cesta X, št. 25 (pod Rožnikom).

PRODAJ

TOVORNE AVTOMOBILE prodaja garaža Planinšek, Zagreb, Samoborska 4 3700

JABOLKA ZA PRESO

prodajam. — Ribizel, šmartno ob Paki. 3683

ZABOJI prodajam. — Maribor, Milska ulica 23. 3735

KUPIM

OGREJEVALNE CEVI kupim. — Ponudbe na: Majaron, Borovnica. 3701

BUKOVA DEVA kupujem franko vagon Zagreb. — Ponudbe: Volović, Zagreb, Sv. Duh br. 55 a. 3686

BARJENE CEVI večjo množico kupim. — Peček, Velika Nedelja. 3718

FOTOAPARAT potno kamero kupi Kvas, Celje. 3719

MESARJI! kupim Wolfov stroj, prodam ali zamenjam manjšega. — Kozlevar, Šoštanj. 3682

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk. Solidne cene. Nudi na obroke; vzame tudi hranilne knjižice. — »Muzika, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. — Popravlja in uglašuje najceneje. 59/L

SLUŽBE

KAMNOSEK dobi mesto z vsi oskrbo. — Robinšek, Ormož. 3733

ZNAL

ANGORSKA ZAJKLA (čistokrvna) naprodaj. Istotam naprodaj tudi železna postelja. — Ogleda se: Rožna dolina, Cesta I, št. 9 (pod Rožnikom).

NEPREMIJNE

RESTAVRACIJO v centru mesta, s prvovrstnim inventarjem, zelo poceni prodam. — Pojasnila: Cvitan, Dubrovnik. 3702

SIRARNA-DELIKATESA v Zagrebu naprodaj. — Bairlich, Zagreb, Illica 146. 3684

NAPRODAJ NJIVA nasajena s hmeljem. — Kranjc, Vransko. 3734

Krojaški modni atelje J. JELOVŠEK, LJUBLJANA, Kongresni trg 8-I (poleg kina Matice) se priporoča za izdelavo oblek, površnikov in sukenj vseh vrst. — Moderni kroji. — Solidna izdelava. — Zmerne cene.

V veliki žalosti javljamo, da je naša preoborna mamica osrorna stara mamica, gospe

Ana Merala,

rojena Balantič

po dolgi in težki bolezni, pripravljena za smrt s sv. zakramenti, sinoči Bogu vdana umrla.

Pogreb se bo vršil v petek, dne 22. septembra ob pol 5. popoldne iz hiše Zalošči, Sv. Petra cesta št. 29, na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo jo v molitvah in blag spomin.

Ljubljana, dne 21. septembra 1933.

Žalujoče rodbine:
Merala, Revšn, Stojc, Krallj, Metliha.